

Informační technika

TEXTOVÁ KOMUNIKACE

ZPRÁVOVĚ ORIENTOVANÉ SYSTÉMY

VÝMĚNY TEXTŮ (MOTIS)

Část 1: Systém a služba všeobecně

ČSN

ISO/IEC 10021-1

36 9651

Information technology - Text Communication - Message-Oriented Text Interchange Systems (MOTIS)
Part 1: System and Service Overview

Technologies de l'information - Communication de texte - Systèmes d'échange de texte en mode
message Partie 1: Présentation générale du système et des services

Informationstechnik; Textkommunikation; Nachrichtenorientierte Textübertragungssysteme; Teil 1:
System und Dienstübersicht

Tato norma obsahuje ISO/IEC-10021-1, první vydání.

Národní předmluva

Citované normy

ISO 7498: 1984 dosud nezavedena1)

ISO 8649: 1988 dosud nezavedena1)

ISO 8824: 1990 dosud nezavedena1)

ISO 8825: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9066-1: 1989 zavedena v ČSN ISO/IEC 9066-1 Informační technika. Textová komunikace.
Spolehlivý přenos. Část 1: Model a definice služeb. (36 9680)

ISO/IEC 9072-1: 1989 zavedena v ČSN ISO/IEC 9072-1 Systémy zpracování informací. Textová
komunikace. Dálkové operace. Část 1: Model, notace a definice služeb. (36 9383)

ISO/IEC 9594-1: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-2: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-3: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-4: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-5: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-6: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-7: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 9594-8: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 10021-2: 1990 zavedena v ČSN ISO/IEC 10021-2 Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS). Část 2: Celková architektura. (36 9652)

ISO/IEC 10021-3: 1990 zavedena v ČSN ISO/IEC 10021-3 Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS). Část 3: Konvence definice abstraktní služby. (36 9653)

ISO/IEC 10021-4: 1990 dosud nezavedena1)

ISO/IEC 10021-5: 1990 zavedena v ČSN ISO/IEC 10021-5 Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS). Část 5: Paměť zpráv: Definice abstraktní služby. (36 9655)

*) Norma se zpracovává.

© Federální úřad pro normalizaci a měření

15007

ČSN ISO/IEC 10021-1

ISO/IEC 10021-6: 1990 zavedena v ČSN ISO/IEC 10021-6 Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS). Část 6: Specifikace protokolů. (36 9656)

ISO/IEC 10021-7: 1990 zavedena v ČSN ISO/IEC 10021-7 Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS). Část 7: Služba meziosobního sdělování zpráv. (36 9657)

CCITT Recommendation T. 330: 1988 dosud nezavedena

CCITT Recommendation X. 408: 1988 dosud nezavedena

Obdobné mezinárodní, regionální a zahraniční normy

BS ISO/IEC 10021-1: 1990 Information technology. Text communication. Message oriented text interchange systems (MOTIS) System and service overview (Informační technika. Textová komunikace. Zprávoově orientované systémy výměny textů (MOTIS))

Tato norma obsahuje národní přílohu NA se seznamem pojmů a jejich překladů.

Deskriptory podle Tezauru ISO ROOT

kód deskriptoru/znění deskriptoru: MF/MK/zpracování dat, MJT/přenos dat, LHC/přenos informací, LHC. D/výměna informací, LIP. S/informační sítě, MJT. D/propojení otevřených systémů, LLB/komunikační

sítě, LD/komunikační procesy, LBN. N/text, LKD. N/zprávy

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný ústav spojů Praha, IČO 003 468, Ing. Hana Beniaková Technická normalizační komise: TNK 20 Informační technika Pracovník Institutu pro technickou normalizaci: Ing. Natalia Mišeková

2

ČSN ISO/IEC 10021-1

INFORMAČNÍ TECHNIKA - TEXTOVÁ KOMUNIKACE SYSTÉMY ZPRÁVOVĚ ORIENTOVANÉ VÝMĚNY TEXTŮ (MOTIS)

ISO/IEC 10021-1

První vydání 1990. 12. 01

MDT 681. 3: 621. 39

Deskriptory: data processing, information interchange, network interconnection, open systems interconnection, data transmission, text communication, messages, generalities.

Obsah

Strana

Předmluva..... 4

Úvod..... 5

Část první - Úvod

1 Předmět normy..... 5

2 Odkazy na normy..... 6

3 Definice..... 7

4 Zkratky..... 7

5 Úmluvy..... 8

Část druhá - Všeobecný popis MHS

6 Účel..... 8

7 Funkční model MHS..... 8

7.1 Popis modelu MHS 9

7.2 Struktura zpráv..... 10

7. 3	Aplikace modelu MHS.....	10
7. 4	Zpráková paměť.....	12
8	Služba transféru zpráv.....	13
8. 1	Podání a doručení.....	13
8. 2	Transfér.....	13
8. 3	Oznámení.....	14
8. 4	Uživatelský agent	14
8. 5	Zpráková paměť.....	14
8. 6	Přístupová jednotka.....	14
8. 7	Využívání MTS při poskytování služeb.....	14
9	Služba IPM.....	14
9. 1	Funkční model služby IPM.....	14
9. 2	Struktura IP zpráv.....	14
9. 3	IP oznámení... ..	15
10	Interkomunikace se službami fyzického doručení.....	16
10. 1	Úvod.....	16
10. 2	Organizační konfigurace.....	17
11	Specializovaný přístup.....	17
11. 1	Úvod.....	17
11. 2	Teletexový přístup.....	18
11. 3	Telexový přístup.....	18
Část třetí - Schopnosti MHS		
12	Tvorba jmen a adres.....	18
12. 1	Úvod.....	18
12. 2	Adresářová jména.....	18
12. 3	Jména O / R.....	19
12. 4	Adresy O/R.....	19
13	Použití adresáře v MHS.....	19

13. 1	Úvod.....	19
13. 2	Funkční model.....	20
13. 3	Fyzická konfigurace.....	20
14	Rozdělovníky v MHS.....	20
14. 1	Úvod.....	20
14. 2	Vlastnosti DL.....	21
3		

ČSN ISO/IEC 10021-1

14. 3	Podání.....	21
14. 4	Použití DL v adresáři.....	21
14. 5	Rozšiřování DL.....	21
14. 6	Vnořování.....	22
14. 7	Kontrola opakování.....	22
14. 8	Doručení.....	22
14. 9	Řízení směrovací smyčky.....	22
14. 10	Oznámení.....	22
14. 11	Způsob zacházení s DL.....	23
15	Bezpečnostní schopnosti MHS.....	23
15. 1	Úvod.....	23
15. 2	Ohrožení bezpečnosti MHS.....	23
15. 3	Bezpečnostní model.....	24
15. 4	Bezpečnostní schopnosti MHS.....	25
15. 5	Manažment bezpečnosti.....	26
16	Konverze v MHS.....	26
17	Kapitola 17 odpovídající doporučení CCITT není součástí této mezinárodní normy Část čtvrtá - Prvky služby	
18	Účel.....	26

19	Klasifikace.....	28
19. 1	Účel klasifikace.....	28
19. 2	Základní služba transféru zpráv.....	29
19. 3	Volitelné uživatelské možnosti služby MT.....	29
19. 4	Interkomunikace na bázi služby MH/PD.....	30
19. 5	Volitelné uživatelské možnosti pro interkomunikaci MH/PD.....	30
19. 6	Báze zprávové paměti.....	31
19. 7	Volitelné uživatelské možnosti zprávové paměti.....	31
19. 8	Základní služba IPM.....	31
19. 9	Volitelné uživatelské možnosti služby IPM.....	32

Přílohy

A	Seznam odborných termínů.....	35
B	Definice prvků služby.....	43
C	Nové prvky služby v 1988.....	55
D	Rozdíly mezi ISO/IEC 10021-1 a CCITT Doporučení X 400.....	58

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) a IEC (Mezinárodní elektrotechnická komise) představují specializovaný systém pro celosvětovou normalizaci. Národní subjekty, které jsou členy ISO nebo IEC, se účastní přípravy mezinárodních norem prostřednictvím technických komisí ustanovených příslušnou organizací, zabývající se technickou činností v příslušných oborech. V oblastech společného zájmu ISO a technické komise IEC spolupracují. Této práci se účastní také další mezinárodní organizace, které jsou ve spojení k ISO a IEC, a to vládního i nevládního charakteru.

ISO a IEC ustavili pro oblast informační techniky společnou technickou komisi ISO/IEC JTC 1. Návrhy mezinárodních norem přijaté spojenou technickou komisí se rozesílají národním subjektům ke hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO/IEC 10021-1 byla připravena společnou technickou komisí ISO/IEC JTC 1, Informační technika.

ISO/IEC 10021-1 je tvořena z následujících částí, pod souhrnným názvem: Informační technika - Textová komunikace - Zprávově orientovaný systém výměny textů (MOTIS)

- Část 1: Systém a definice všeobecně
- Část 2: Celková architektura
- Část 3: Konvence definice abstraktní služby

- Část 4: Systém transféru zpráv: Definice a procedury abstraktní služby
- Část 5: Paměť zpráv: Definice abstraktní služby
- Část 6: Specifikace protokolu
- Část 7: Systém meziosobního sdělování zpráv

Příloha A, B, C a D je pouze pro informaci.

4

ČSN ISO/IEC 10021-1

Úvod

Tato část ISO/IEC 10021 je ze souboru ISO/IEC 10021 (mezinárodní norma pro zprávově orientované systémy výměny textů (MOTIS)). ISO/IEC 10021 poskytuje obsáhlou specifikaci pro zprostředkování zpráv, zahrnující jakýkoliv počet spolupracujících otevřených systémů.

Systémy a služby zprostředkování zpráv umožňují uživatelům výměnu zpráv na principu stádačového zpracování. Zpráva vytvořená jedním uživatelem, původcem, je přepravována systémem transféru zpráv, základní součástí rozsáhlého systému zprostředkování zpráv, a je následovně doručena jednomu nebo více připojeným uživatelům, příjemcům zprávy.

Systém zprostředkování zpráv zahrnuje různé, vzájemně propojené funkční jednotky. Agenti transféru zpráv spolupracují při zabezpečování stádačových funkcí transféru zpráv. Zprávové paměti umožňují přechodné ukládání zpráv a umožňují jejich podání, vyhledání a manažment. Uživatelští agenti pomáhají uživatelům vstupovat do systému zprostředkování zpráv. Přístupové jednotky poskytují spojení s jinými komunikačními systémy a služby různého charakteru (např. telematické služby, poštovní služby).

Tato část ISO/IEC 10021 specifikuje celkový systém a popisuje služby systému zprostředkování zpráv.

Tato část ISO/IEC 10021 je technicky rovnocenná s doporučením CCITT Doporučení X. 400 (1988).

Část první - Úvod

1 Předmět normy

Tato část ISO/IEC 10021 definuje celkový systém a služby systému zprostředkování zpráv a slouží jako celkový přehled systému zprostředkování zpráv.

Ostatní hlediska systémů a služeb zprostředkování zpráv jsou definovány v dalších částech ISO/IEC 10021. Rozložení částí ISO/IEC 10021 definujících systém a služby zprostředkování zpráv je uvedeno v tabulce 1.

Technická hlediska systému zprostředkování zpráv jsou definována v jiných částech ISO/IEC 10021. Celková architektura systému zprostředkování zpráv je definována v ISO/IEC 10021-2.

Tabulka 1 - Struktura norem systému zprostředkování zpráv

Název normy/doporučení	Sdružené normy MHS		Sdružené normy podpůrné		Pouze CCITT	
	ISO/IEC	CCITT	ISO	CCITT	SYSTÉM	SLUŽBA
MHS: Přehled systému a služeb MHS: Celková architektura MHS: Zkoušky konformity MHS: Úmluvy pro definici abstraktních služeb MHS: Pravidla pro konverzi typu zakódované informace MHS: MTS: Definice abstraktní služby a procedury MHS: MS: Definice abstraktní služby MHS: Specifikace protokolů MHS: Systém mezosobního zprostředkování zpráv Telematický přístup k IPMS	10021-1 10021-2 10021-3 10021-4 10021-5 10021-6 10021-7	X. 400 X. 402 X. 407 X. 411 X. 413 X. 419 X. 420			X. 403 X. 408 T. 330	F. 400
MHS: Tvorba jmen a adres pro veřejné služby zprostředkování zpráv MHS: Veřejná služba transféru zpráv MHS: Vzájemná komunikace s veřejnými fyzickými doručovacími službami MHS: Veřejná mezosobní služba MHS: Vzájemná komunikace mezi službou IPM a dálkopisnou službou MHS: Vzájemná komunikace mezi službou IPM a teletexovou službou						F. 401 F. 410 F. 415 F. 420 F. 421 F. 422

(Pokračování)

5

ČSN ISO/IEC 10021-1

Tabulka 1 (dokončení)

Název normy/doporučení	Sdružené normy MHS		Sdružené normy podpůrné		Pouze CCITT	
	ISO/IEC	CCITT	ISO	CCITT	SYSTÉM	SLUŽBA

OSI: Základní referenční model OSI: Specifikace notace abstraktní syntaxe (ASN-1) OSI: Specifikace základních pravidel kódování pro notaci abstraktní syntaxe (ASN. I) OSI: Řízení asociace: Definice služby OSI: Řízení asociace: Specifikace protokolu OSI: Spolehlivý transfér: Model a definice služby OSI: Spolehlivý transfér: Specifikace protokolu OSI: Dálkové: Model, označování a definice služby OSI: Dálkové ovládání: Specifikace protokolu			7498 8824 8825 8649 8650 9066-1 9066-2 9072-1 9072-2	X. 200 X. 200 X. 209 X. 217 X. 227 X. 218 X. 228 X. 219 X. 229		
---	--	--	---	--	--	--